

proměnnými mohou fungovat obousměrně (jsou *reciproční*). Některé z témat TALIS na úrovni učitele, které se týkají vyučování a učení či kvality učitele, mohou být za reciproční považovány. „Vyučovací postupy učitelů“ a „profesní činnosti učitelů“ (pedagogický základ) jsou pravděpodobně nejen formovány, ale také samy formují „vliv na učitele“, „poskytování zpětné vazby učitelům“ a „zdatnost učitelů“. Například poskytování zpětné vazby učitelům a jejich rozvoj ovlivňuje postupy učitelů, ale tyto postupy také ovlivňují typ požadované a poskytované zpětné vazby a rozvoje, jak se ukazuje během procesů hodnocení. Podobné reciproční působení se objevuje napříč úrovněmi. „Školní klima“ je formováno a zároveň formuje „profesní postupy učitelů“. „Vedení školy“ se může jevit jako významné pro ovlivňování postupů učitelů (obou druhů), profesní postupy učitelů ve škole mohou podmiňovat styly řízení v dané škole.

2.2 Souvislost koncepčního schématu s oblastmi politiky

Čtyři kvadranty koncepčního schématu na Obrázek 2 korespondují s pěti oblastmi politiky TALIS. Dvě témata v dolním pravém kvadrantu – *vyučovací postupy učitelů a profesní postupy učitelů* – korespondují s oblastí vzdělávací politiky týkající se efektivního vyučování. Čtyři témata ve spodním levém kvadrantu – *vzdělávání učitelů a počáteční příprava, zpětná vazba poskytovaná učitelům a rozvoj, subjektivně vnímaná profesní zdatnost učitelů a pracovní spokojenost učitelů* – mohou být spojena s rozvojem vlastností učitelů (rozvoj učitelů). Dvě témata v pravém horním rohu – *vedení školy a školní klima* – jsou spojena s aspekty efektivní školy, zatímco témata v horním levém kvadrantu – *lidské zdroje a vztahy s aktéry* – se týkají dvou oblastí politiky, a sice „získávání učitelů“ a „udržování učitelů v profesi“. Obrázek 3 ukazuje schematické mapování kvadrantů z Obrázek 2 na pět oblastí politiky.